

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕДИЧНА ОСВІТА ЗА НОВИМИ СТАНДАРТАМИ: ВИКЛИКИ ТА ІНТЕГРАЦІЯ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

Матеріали навчально-наукової
конференції з міжнародною участю

30 березня 2023 року

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

МЕДИЧНА ОСВІТА ЗА НОВИМИ СТАНДАРТАМИ: ВИКЛИКИ ТА ІНТЕГРАЦІЯ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

*Матеріали навчально-наукової конференції
з міжнародною участю 30 березня 2023 року*

ПОЛТАВА – 2023

чизняних студентів 4-го і 6-го курсів медичних факультетів № 1 і № 2. Здобувачі освіти, які брали участь у дослідженні, загалом були задоволені онлайн-навчанням і оцінюванням, хоча й мали деякі побоювання з цього приводу. Переважна більшість респондентів вважає позитивним досвідом навчання в дистанційному форматі, розцінюючи його як можливість для безперервного професійного саморозвитку, самостійного поглиблення теоретичної бази знань, вважаючи його зручним і доступним. Більше того, для майже половини опитаних цей спосіб здобуття знань дав змогу краще долати труднощі в навчанні. Основним недоліком дистанційного навчання студенти-медики назвали відсутність безпосереднього спілкування з викладачем і з пацієнтом, що може бути зумовлено нерішучістю в прийнятті важливих рішень без педагогічного контролю, а також невпевненістю при виконанні роботи в майбутньому як спеціаліста. У цілому, здобувачі не бачать ніяких перешкод щодо подальшого використання онлайн-навчання у вищій медичній школі, однак усвідомлюють важливість практичної складової у вивченні практичних компонент, до яких належать педіатричні дисципліни. Цей факт потребує безперервного вдосконалення технологій дистанційного навчання в галузі вищої медичної освіти шляхом імплементації доступних та інноваційних методів, інтерактивних методик навчання, широкого використання сучасних освітніх цифрових платформ і ресурсів для покращення клінічного мислення і професійних компетенцій майбутніх лікарів.

Список використаної літератури

1. Ibrahim NK, Al Raddadi R, AlDarmasi M, et al. Medical students' acceptance and perceptions of e-learning during the Covid-19 closure time in King Abdulaziz University, Jeddah. *J Infect Public Health*. 2021;14(1):17–23. doi:10.1016/j.jiph.2020.11.007
2. Loda T, Löffler T, Erschens R, Zipfel S, Herrmann-Werner A. Medical education in times of COVID-19: German students' expectations - A cross-sectional study. *PLoS One*. 2020;15(11):e0241660. doi:10.2196/20963
3. Tayem YI, Almarabbeh AJ, Abo Hamza E, Deifalla A. Perceptions of Medical Students on Distance Learning During the COVID-19 Pandemic: A Cross-Sectional Study from Bahrain. *Adv Med Educ Pract*. 2022;13:345-354
4. Wilcha RJ. Effectiveness of virtual medical teaching during the COVID-19 crisis: systematic review. *JMIR Med Educ*. 2020;6(2):e20963. doi:10.2196/20963
5. Застосування інноваційних методів навчання на кафедрі педіатрії № 2 / С. М. Танянська, І. О. Коленко, Н. В. Кузьменко, В. Є. Танянська // Сучасні тренди розвитку медичної освіти: перспективи і здобутки : матеріали навч.- наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 24 березня 2022 р. – Полтава, 2022. – С. 290–291.
6. Іваницька Т.А. Оцінка ефективності дистанційного навчання з точки зору здобувачів вищої медичної освіти / Т.А. Іваницька, Н.В. Кузьменко, Є.Є. Петров, С.І. Треумова // Матеріали навчально-наукової конференції з міжнародною участю «Реалії, проблеми та перспективи вищої медичної освіти». УМСА. Полтава, 2021. – С.108-111.
7. Мочульська О. М. (2021). Особливості дистанційного навчання на кафедрі дитячих хвороб з дитячою хірургією Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського МОЗ України (аналіз результатів анкетування студентів). *Медична освіта* (2). С. 47–53.
8. Сікорська О. О., Орду К. С. Дистанційна освіта у закладах вищої медичної освіти України: недоліки та переваги // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Вип.84, т. 2 – 2021. – С.75-78.

ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ГУМАНІТАРНОГО ЦИКЛУ

Куценко Н.П., Прокопенко В.В.

Фаховий медико-фармацевтичний коледж
Полтавського державного медичного університету

Висвітлено поняття інформаційно-освітнього середовища дистанційного (електронного) онлайн-навчання в процесі вивчення предметів гуманітарного циклу; визначено фактори, які сприяють його поширенню в сучасній системі освіти; виокремлено переваги й недоліки дистанційного навчання; детально проаналізовано основні типи навчальних програм, необхідні для ефективнішого впровадження дистанційних методів у навчальний процес закладів вищої освіти.

Ключові слова: електронне навчання, інформаційні технології інформаційно-освітнє середовище, навчальні програми, відеоконференції.

The article reveals the concept of the information and educational environment of distance (electronic) online learning in the process of studying subjects of the humanitarian cycle, determines the factors that contribute to its spread in the modern education system, highlights the advantages and disadvantages of distance learning, and also analyzes the main types of educational programs in detail, necessary for more effective implementation of distance methods in the educational process of higher education institutions.

Keywords: electronic learning (E-learning), information technologies, information and educational environment, educational programs, video conferences.

Актуальність дослідження зумовлена активним залученням мобільного інформаційного середовища в освітній процес закладів вищої та фахової передвищої освіти, зважаючи на нещодавні події, пов'язані з пандемією COVID-19 і повномасштабною агресією російської федерації проти нашої держави. У цей складний для України час дистанційне онлайн-навчання доповнює собою вже відомі форми навчання й дозволяє оперативнo змінювати стратегії освітнього процесу. Використання принципово нового інструментарію, який отримав викладач у процесі впровадження елементів електронного навчання (E-learning) у освітню практику закладу освіти, сприяє ефективному використанню часу й забезпечує безпечніше освітнє середовище.

Мета дослідження полягає в аналізі найбільш ефективних шляхів оптимізації дистанційного онлайн-навчання під час опанування гуманітарних дисциплін.

Поява нових мультимедійних різновидів інформаційно-комп'ютерних технологій у нашій державі та їх усе ак-

тивніше застосування в освітньому процесі закладів вищої освіти стали основними причинами появи принципово нової форми навчання – E-learning, або електронного навчання у віддаленому (дистанційному) форматі.

Інформаційно-освітнім середовищем дистанційного навчання є структурована сукупність засобів передачі інформаційних ресурсів, протоколів взаємодії, програмного забезпечення, освітніх платформ, що мають на меті забезпечення освітніх потреб здобувачів освіти. Основними рисами електронного навчання вітчизняні науковці (В.Бублик, О.Закусило, В.Шевченко) вважають гнучкість, модульність, економічну ефективність, активне використання інформаційних технологій [1, с.12].

Слушною є думка Л.Ткаченко й О.Хмельницької, які зазначають, що для того, щоб ефективно організувати дистанційне навчання, здобувачу освіти необхідно «вчитися працювати у команді віддалено, оволодіти skill soft, підвищувати свою інформаційно-цифрову компетентність, мотивуватися до здійснення освітньої діяльності та побудови власної траєкторії розвитку» [3, с.95].

Свого часу необхідність упровадження в Україні дистанційних елементів електронного навчання була зумовлена такими економічними факторами: зниженням випуску наукової літератури, навчальних посібників і підручників у паперовому варіанті, зростанням рівня доступності персональних комп'ютерів і ноутбуків у закладах освіти поряд зі всебічним покриттям мережі інтернет-провайдерами, розширенням асортименту і широким упровадженням у освітній процес різноманітних електронних носіїв інформації.

Крім того, на думку дослідниці З. Галюлько, поширенню в Україні E-навчання, крім вищезазначених політичних і економічних факторів, сприяли також випадки порушення академічної доброчесності в питаннях ігнорування авторського права, що стрімко знижувало цінність розповсюдження навчальних програм і навчальної інформації. Ці обставини безумовно прискорили застосування електронних носіїв інформації в освітньому процесі, що було першим кроком на шляху до зміни навчальних орієнтирів у бік активнішого використання дистанційного навчання в порівнянні з традиційним офлайн- форматом [2, с. 439].

Перевагами електронного навчання вважають такі фактори: спілкування між викладачем і здобувачами освіти відбувається активно й оперативно в доступній формі й доступними засобами навчання; можливість студента обрати власний темп навчання й повернутися до матеріалу повторно за умови його розміщення на освітніх платформах; формування стійких навичок до самоосвіти й відповідальності.

До того ж, як зауважує З. Галюлько, електронне навчання, на відміну від офлайн-форм, пропонує розширений інструментарій засобів навчання, що включає відео, аудіо, мультимедіа-формат подання інформації студентам, поряд із використанням комп'ютерних симуляцій і різноманітних способів їх поєднання. Усе це реалізується в першу чергу завдяки трансляванню навчального матеріалу через мережу «Інтернет» [2, с. 440].

Недоліками такої форми провадження освітнього процесу називають технічні проблеми його забезпечення, пов'язані з програмним забезпеченням і з доступністю транслявання викладачем необхідного обсягу матеріалу для засвоєння, зважаючи на умови, в яких перебувають студенти в години навчання.

Одним із найефективніших шляхів оптимізації дистанційної освіти сьогодні визнано застосування й розробку інтелектуальних навчальних систем, за допомогою яких здійснюється рефлексивне управління навчальною діяльністю студентів. Вони дістали назву навчальних програм.

Механізм їх застосування полягає в тому, що комп'ютер на основі моделі здобувача освіти пропонує йому план розв'язку того чи іншого проблемного питання, а також оцінює стратегії його вирішення. Причому мова йде не тільки про завдання, які надає викладач, а й про ті його аспекти, які не розуміє студент і задає їхні параметри в процесі вирішення основної задачі.

Основними недоліками деяких навчальних програм дуже часто виступає їхній примітивний характер. Вони не тільки не підвищують ефективність навчального процесу, а й нерідко негативно впливають на його якість. Тому в багатьох країнах Європи розробники подібного електронного контенту застерігають педагогів від придбання цих програм і надають їх перелік [2, с.440-441].

Серед різноманітних підходів до типології інформаційно-освітніх навчальних програм найбільш аргументованим нам видається підхід до розв'язання цієї проблеми науковців В.Бублика, О.Закусила і В.Шевченка. Вони пропонують свою класифікацію основних типів навчальних програм.

- *Тренувальні* (дають змогу студентам дуже швидко закріпити вміння й навички, сформовані в процесі опанування тієї чи іншої теми. У гуманітарних дисциплінах вони використовуються у вигляді тестових завдань, рівень складності яких визначає й регулює викладач. Якщо здобувач правильно відповів на запитання, йому повідомляють про це. Якщо відповідь неправильна, він має змогу або отримати допомогу, або ж дізнатися правильний варіант. Розширений варіант програми дозволяє давати власні розгорнуті відповіді на запитання у вигляді словосполучень або невеликих текстів).

- *Наставницькі* (дозволяють викладачеві в спрощеному вигляді донести до студентської аудиторії визначення того чи іншого поняття теми. Пояснення ведеться у формі діалогу. Після висвітлення теоретичної частини кожному пропонується набір запитань. А далі починається обговорення, побудоване на основі перетворення кожної відповіді в завершальне узагальнення проблеми).

- *Програми проблемного навчання* (суть цих програм полягає в тому, що студентам під час викладання гуманітарних дисциплін пропонуються завдання різної складності з теми, що вивчається. Мотивацією для їх виконання стають власні спроби й помилки здобувачів освіти).

- *Імітаційні й моделюючі* (цей тип навчальних програм перетворює вивчення тієї чи іншої теми курсу гуманітарної дисципліни на моделювання різноманітних проблемних питань та шляхів їх вирішення обома суб'єктами освітнього процесу).

- *Ігрові* (такі програми створено для урізноманітнення підходів до висвітлення окремих тем курсу гуманітарних дисциплін, переобтяжених визначеннями понять і фактажем матеріалу. Студентам пропонується дати власне визначення того чи іншого поняття, спираючись на засвоєні знання з попередніх тем чи розділів курсу, або ж з інших вивчених ними предметів, заохочуючи їх активніше використовувати міжпредметні зв'язки) [1, с.18-19].

Отже, електронна або дистанційна освіта на сьогодні має всі перспективи для того, аби стати на один рівень із традиційною очною формою навчання в закладах вищої та фахової передвищої освіти, зважаючи на потужний

інформаційно-комунікативний потенціал і безпечні умови для учасників освітнього процесу. Проте залишаються невирішеними ще багато організаційних питань, пов'язаних із повільною інформатизацією системи освіти й розробкою власних навчально-інформаційних ресурсів різних рівнів складності для закладів вищої освіти. Подолання цих труднощів забезпечить подальше вдосконалення освітнього процесу й покращить підготовку молодого покоління до конкурентного життя в сучасному інформаційному суспільстві.

Список використаної літератури

1. Бублик В., Закусило О., Шевченко В. Електронне навчання в Україні і світі. Ретроспектива і перспектива. Теорія і методика навчання інформатики та математики : зб. наук. праць / за ред. І. П. Аносова та ін. Мелітополь: МДПУ, 2004. Вип. 3. С. 10-27.
2. Галюлько З. Електронне навчання як інноваційний елемент навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах. Інтеграція в європейський освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи: монографія / за заг. ред. Ф.Г. Вашука (Серія «Євроінтеграція: український вимір»). Ужгород : ЗақДУ, 2011. С. 438-447.
3. Ткаченко Л., Хмельницька О. Особливості впровадження дистанційного навчання в освітній процес закладу вищої освіти. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2021. № 75. Т. 3. С. 91-96. URL: http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2021/75/part_3/20.pdf

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ШЛЯХОМ УПРОВАДЖЕННЯ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ

Куценко Н.П., Сизоненко Н.В., Солод А.В., Ниркова Ю.В., Наливайко Л.Г.

Полтавський державний медичний університет

Розглянуто методи проблемного навчання, які застосовуються викладачами циклової комісії хіміко-математичних дисциплін фахового медико-фармацевтичного коледжу для формування компетентностей здобувачів освіти.

Ключові слова: компетентності, проблемне навчання, проблемні питання, дослідницьке завдання.

The article examines the problem-based learning methods used by the teachers of the cycle commission of chemical and mathematical disciplines of the specialized medical and pharmaceutical college in the formation of the competencies of students.

Keywords: competences, problem-based learning, problematic issues, research task.

Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті визначила, що головною метою української системи освіти є створення умов для розвитку й самореалізації кожної особистості, забезпечення високої якості освіти. Тому підготовка фахівців має відбуватися на новій концептуальній основі в рамках компетентнісного підходу.

Поняттям «компетентнісний підхід» називають спрямованість освітнього процесу на формування й розвиток ключових (базових, основних) і предметних компетентностей особистості [2]. Адже недостатньо просто засвоїти окремі знання й уміння, важливо навчитись їх застосовувати. Це дає змогу сформувати ціннісне ставлення до цих знань, навчити адаптуватися й шукати шляхи ухвалення рішень у різноманітних ситуаціях. При цьому в здобувачів освіти формується готовність до успішної діяльності в реальному житті. Підготовка компетентних і висококваліфікованих фахівців для медичної й фармацевтичної галузей – мета освітнього процесу.

З огляду на це, викладачі циклової комісії хіміко-математичних дисциплін надають важливого значення впровадженню проблемного навчання як одного з методів розвитку в студентів самостійного творчого мислення. Таке викладання ґрунтується не на передаванні готової інформації, а на засвоєнні здобувачами освіти певних знань і вмінь шляхом розв'язання теоретичних і практичних проблем.

Проблемне навчання складається з таких етапів: 1) перший – підготовка до сприймання – актуалізація опорних знань; 2) другий – створення проблемної ситуації; 3) третій – формулювання проблеми; 4) четвертий етап – розв'язання проблеми: висунення гіпотези, побудова плану реалізації гіпотези, підтвердження або спростування гіпотези; 5) п'ятий – висновки [1].

Запитання й завдання вважаються проблемними тоді, коли містять певні суперечливі дані, а отже, зумовлюють роздуми й пошуки, узагальнення, висновку, викликають пізнавальний інтерес, передбачають застосування студентами здобутих знань, набутого досвіду.

Найбільш ефективними, на нашу думку є проблемний виклад матеріалу, пошукова бесіда, самостійна пошукова й дослідницька діяльність студентів.

Серед базових дисциплін у системі медичної та фармацевтичної освіти – хімічні дисципліни. Свідоме засвоєння хімічних знань можливе лише за умови поєднання теорії з практикою, підкріплене дослідницькою діяльністю. Тому ведемо пошук різних форм підтвердження теорії і законів, що вивчаються здобувачами освіти, експериментальним шляхом, а також застосовуємо прийоми й методи навчання, які відповідають самостійному здійсненню науково-дослідницької діяльності.

Мета викладання хімічних дисциплін – сформувати в здобувачів освіти систему знань про речовини, необхідних для соціалізації та творчої самореалізації особистості, уявлення про природничо-наукову картину світу, вироблення екологічного стилю мислення й поведінки, виховання громадянина демократичного суспільства.

Нині хімічні знання перестали бути самоціллю процесу навчання хімії, а стають засобом набуття здобувачами освіти компетентностей, залучення до культури й загальнолюдських цінностей. У сучасному суспільстві важливою є не лише сума знань, а вміння їх використовувати й бажання і здатність поповнювати їх самостійно, оскільки без цього людина не зможе адаптуватися до динамічних умов навколишнього середовища.

Хімія – експериментально-теоретична наука, тому при вивченні її основ важливу роль відіграє хімічний експе-

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АНАЛІЗ УСПІШНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ХІРУРГІЇ В УМОВАХ АУДИТОРНОЇ ТА ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ <i>Крижановський О.А., Должковий С.В., Шейко В.Д.</i>	126
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ <i>Крутікова Е. І., Громова А. М., Мартиненко В. Б., Орлова Ю. А., Зелінка-Хобзей М. М.</i>	128
ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ЕДЬЮТЕЙНМЕНТУ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ <i>Ксьонз І. В., Гриценко Є. М., Пилипюк Є. В., Овчар О. В., Закогодна О. Е.</i>	130
СУЧАСНИЙ ВИКЛАДАЧ МЕДИЧНОГО ВИШУ: ЯКІ РИСИ ТА ЯКОСТІ ЙОМУ ПРИТАМАННІ? <i>Кузь Г.М., Єрис Л.Б., Тесленко О.І., Баля Г.М., Кузь В.С.</i>	132
ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ПЕДІАТРІЇ № 2 ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ <i>Кузьменко Н.В., Пода О.А., Таняньська С.М., Несіна І.М., Коленко І.О.</i>	135
ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ГУМАНІТАРНОГО ЦИКЛУ <i>Куценко Н.П., Прокопенко В.В.</i>	137
ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ШЛЯХОМ УПРОВАДЖЕННЯ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ <i>Куценко Н.П., Сизоненко Н.В., Солод А.В., Ниркова Ю.В., Наливайко Л.Г.</i>	139
ТЕХНОЛОГІЯ ЕДЬЮТЕЙНМЕНТУ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ МЕДИЧНОГО ЗВО: ДОЦІЛЬНІСТЬ УПРОВАДЖЕННЯ Й ПЕРЕВАГИ <i>Лещенко Т.О., Жовнір М. М.</i>	141
МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ <i>Лещенко Т.О., Шевченко О.М.</i>	143
ЗНАЧЕННЯ І ПРОЦЕДУРА ВИЗНАННЯ В УКРАЇНІ ДОКУМЕНТІВ ПРО ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ, ЗДОБУТИХ У ІНОЗЕМНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ <i>Липій Є.А., Харченко Т.О.</i>	146
КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ ТЕМИ «НАДНИРКОВІ ЗАЛОЗИ» НА КАФЕДРІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ <i>Лисаченко О.Д., Шепітько В.І., Борута Н.В., Стецук Є.В., Пелипенко Л.Б., Вільхова О.В., Скотаренко Т.А., Волошина О.В.</i>	148
ОСОБЛИВОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТАХ РОЗВИНУТИХ КРАЇН СВІТУ <i>Ліхачов В.К., Макаров О.Г., Добровольська Л.М., Тарановська О.О., Ващенко В.Л.</i>	149
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН НА КАФЕДРІ МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ <i>Лобань Г.А., Фаустова М.О., Чумак Ю.В.</i>	152
THE METHODOLOGY OF TEACHING "MAXILO-FACIAL SURGERY" AS A BRANCH OF THE DISCIPLINE "SURGICAL STOMATOLOGY" AT THE CURRENT STAGE OF THE TRAINING OF STOMATOLOGISTS, TAKING INTO ACCOUNT THE EXPERIENCE OF POLTAVIA AND SAMARKAND MEDICAL UNIVERSITIES <i>Lokes K.P., Rizaev Zha A., Avetikov D.S.</i>	153
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ В СИСТЕМІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ <i>Луценко Р.В., Сидоренко А.Г., Чечотіна С.Ю., Луценко О.А., Петрова Т.А., Капустник Ю.О.</i>	154
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЕТАПНОГО ЕПІКРИЗУ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ХІРУРГІЇ <i>Люлька О.М., Ляховський В.І., Немченко І.І., Городова-Андрєєва Т.В., Лисенко Р.Б., Краснов О.Г.</i>	156
ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР <i>Ляховський В.І., Немченко І.І., Лисенко Р.Б., Люлька О.М., Краснов О.Г., Городова-Андрєєва Т.В.</i>	158
ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЛЕКСИКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ <i>Максименко Н.В., Іотова І.М.</i>	160
ВІД ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК – ДО КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ <i>Марченко І.Я., Ткаченко І.М., Шундрік М.А., Браїлко Н.М.</i>	161
МАСОВІ ВІДКРИТІ ОНЛАЙН-КУРСИ ЯК ІНСТРУМЕНТ УДОСКОНАЛЕННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА <i>Мелашенко О.І., Фесенко М.Є., Зюзіна Л. С., Козакевич В.К., Соловійова Г.О.</i>	163
АКАДЕМІЧНА КУЛЬТУРА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗА СУЧАСНИМИ СТАНДАРТАМИ <i>Мищенко І.В., Коковська О.В., Юдіна К.Є., Павленко Г.П., Жукова М.Ю.</i>	165
МОВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ <i>Могильник А. І.</i>	167